

Nr 372.

Av herr **Gustafson** i Vimmerby **m. fl.**, om anslag till höjande av det mindre jordbruket.

Allt sedan år 1901 har riksdagen anvisat medel till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket. De belopp, som anvisats för detta ändamål, ha under årens lopp höjts väsentligt. Sålunda anvisades för budgetåret 1930/1931 450,000 kronor och för budgetåret 1931/1932 400,000 kronor, vilket sistnämnda belopp tillsammans med en förefintlig reservation belöpte sig till ungefär samma belopp som anvisats under budgetåret 1930/1931.

Under de tre senaste budgetåren har ifrågavarande anslag, i nionde huvudtiteln, upptagits med belopp varierande mellan 37,000 och 62,000 kronor. Att anslaget för budgetåret 1933/1934 nedsattes så kraftigt, synes i viss grad varit beroende därav, att statens granskningsnämnd föreslagit detsamma sänkt till 250,000 kronor. Kungl. Maj:t gick dock väsentligt längre i sin beskärning av anslaget och föreslog att endast den speciella jordbrukspremieringen i Norrland, jämte hushållningssällskapens undervisningskurser, skulle erhålla anslag. Härvid följde Kungl. Maj:t lantbruksstyrelsen, vilken under erinran om anbefalld sparsamhet ansett att en inskränkning av statens verksamhet på detta område såsom en åtgärd av rent tillfällig natur kunde tillstyrkas på grund av rådande statsfinansiella förhållanden. Motionsvis gjorda framställningar till riksdagen att höja anslaget ha under de tre senaste åren avvisats under hänvisning till den statsfinansiella situationen.

I årets statsverksproposition föreslås riksdagen anvisa 62,000 kronor för berörda ändamål. Departementschefen anför: »En ändamålsenligt bedriven premieringsverksamhet bland innehavare av mindre jordbruk torde säkerligen fylla en nyttig uppgift. Jag är därför icke oförstående för tanken om upptagande av dylik verksamhet i större utsträckning än under de senaste åren. Emellertid torde det kunna ifrågasättas huruvida det system, som tidigare härvid kommit till användning, är ägnat att medföra de bästa och mest rättvisa resultaten. Denna fråga bör enligt min mening närmare övervägas. Då jag ej nu är beredd att framlägga något förslag i förevarande avseende, förordar jag, att verksamheten även under nästa kalenderår bedrivs i den begränsade omfattning, som föreskrivits i 1935 års kungörelse i ämnet.»

Även om vi dela departementschefens mening, att en förändring av grunderna för premieringen måhända kan befinnas önskvärd, synes detta enligt vår mening ej böra föranleda att verksamheten ej nu återupptages i tidigare omfattning. Väl må det medgivas att premieringen, i den mån den syftar enbart till utdelande av pris för välskött mindre jordbruk, utan allt-

för stora olägenheter skulle kunna inställas ännu ett år. Det väsentliga i småbrukspremieringen anse vi dock utgöras av de s. k. premielånen, som utdelas i samband med premieringen, vilka möjliggöra för den mindre jordbrukaren att vidtaga erforderliga förbättringar exempelvis i fråga om cementinredning i djurstallar och anläggande av gödselstad m. m. Härutinnan fyller premieringen en mycket viktig uppgift och bereder dessutom arbetstillfällen för landsbygdens yrkesarbetare, vilket också bör tillmätas en icke ringa betydelse. Då de statsfinansiella skälen nu icke kunna anses utgöra hinder för verksamhetens utvidgning bör den, såsom också lantbruksstyrelsen föreslagit, återupptagas i full omfattning. Lämpligast synes för närvarande vara att verksamheten anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad lantbruksstyrelsen i skrivelse den 30 augusti 1935 anfört.

I anslutning till vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till befrämjande av mindre jordbruk: Höjande av det mindre jordbruket för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av . . kronor 364,000.

Stockholm den 22 januari 1936.

Emil Gustafson.

Gust. E. Andersson.

Osc. Werner,
Höjen.